

ARKADE-CILON

ADVIES EN BEGELEIDING BIJ IDENTITEIT EN LEVENSBESCHOUWING

VALENTIJNSDAG 14 FEBRUARI 2012

EEN LESBRIEF VOOR BB/MB/OB

INLEIDING

Arkade-Cilon heeft een lesbrief samengesteld voor Valentijnsdag. Deze dag heeft veel meer betekenissen dan waar we gewoonlijk bij stil staan. Zo ontdekken de kinderen op speelse wijze de (historische) achtergrond en levensbeschouwelijke aspecten bij dit feest. De leerkracht kan uit diverse mogelijkheden kiezen om met de kinderen dieper in te gaan op het thema 'liefde' en 'aandacht geven'. Op welke wijzen kunnen de kinderen liefde en aandacht geven? Hoe is het om dit te ontvangen?

Levensbeschouwelijke doelstellingen

1. leerlingen onderzoeken de verschillende betekenissen bij Valentijnsdag
2. leerlingen ontdekken welke betekenis 'liefde' en 'aandacht' voor hen zelf heeft.
3. Leerlingen vieren Valentijnsdag met betrekking tot het thema: 'liefde en aandacht'

De lesbrief bestaat uit 'bouwstenen' verdeeld over respectievelijk de bovenbouw, middenbouw, onderbouw en enkele suggesties voor alle bouwen. Tot slot zijn bouwstenen voor een viering opgenomen.

Het team van Arkade-Cilon wenst u veel plezier bij het werken met deze lesbrief!

Lesbrief bij Valentijnsdag 14 februari

Bron: Vieren kun je leren, Uitgeverij Kwintessens ® (een bewerking). Aangevuld met lessuggesties van Arcade-Cilon.

Thema: Liefde en aandacht

Valentijnsdag achtergrond

Valentijnsdag staat bekend als een dag waarop je – als je dat wilt- je liefde kunt verklaren. Verliefden geven elkaar cadeautjes en bloemen of sturen een kaart vol mooie woorden, anoniem of in alle openheid. Valentijnsdag is uit Amerika overgewaaid maar wie Valentijn precies was, weten we niet. Er zijn wel vele verhalen in omloop. Hier volgen enkele mogelijkheden:

1. 14 februari was de dag van de Romeinse godin Juno. Zij was de koningin van alle goden en godinnen en de beschermheilige van vrouwen en het huwelijk. Op het festival dat een dag na haar feest begon, werden Romeinse jongens en meisjes door middel van een soort loting samengebracht. Dit festival zou de voorloper zijn van het latere Valentijnsfeest.
2. De Romeinse priester Valentinus voltrok in het geheim huwelijken in een tijd dat het voor soldaten verboden was om te trouwen. Deze priester werd gevangengezet en overleed. Hij werd begraven op 14 februari 270.
3. Een christelijke priester, Valentinus geheten, werd vervolgd, gevangen genomen en gemarteld vanwege zijn geloof. Ondanks de martelingen genas hij de dochter van zijn bewaker van blindheid. Op 14 februari werd hij onthoofd. Die ochtend stuurde hij het meisje nog een liefdesbriefje dat hij ondertekende met 'jouw Valentinus'
4. in 1381 werd reeds neergeschreven dat 14 februari de dag was dat de vogels begonnen met paren.

Bouwstenen voor de lessen

Bovenbouw

Onderzoek naar de oorsprong van Valentijnsdag

Verdeel de klas in vijf groepen. Groep 1 zoekt op internet de verhalen over Juno op en schrijft er een heel kort verhaaltje over. Groep 2 zoekt informatie over priester Valentinus en maakt er een kort verhaaltje over. Groep 3 verzint een verhaaltje over een vogeltje dat op 14 februari z'n krijgt om een ander vogeltje te zoenen...

Onderzoek over het thema 'liefde en aandacht'

Groep 4 zoekt op internet verhalen over de liefde.

Groep 5 zoekt verhalen over aandacht voor elkaar.

Na afloop wordt gesproken over wat de eerste drie groepen hebben gevonden. Wie heeft Valentijnsdag uitgevonden? Wat is waar? Wie heeft gelijk?

Ook wordt er gesproken over de liefde (hier is veel over te vinden) en aandacht voor elkaar (hier is minder over te vinden). Wat vinden de leerlingen belangrijker?

Bovenbouw/ Middenbouw

Om uit te spelen: Een catwalk

Suggestie: de bovenbouw kan onderstaand spel, 'een catwalk' voor de andere bouwen opvoeren.

Drie kinderen hebben zich verkleed als godin, priester en vogel.

Verteller 1: Jongens en meisjes. Waar komt dat valentijnsfeest vandaan?
Ik weet het! Er was eens een godin Juno.

Catwalkmuziekje

Godin Juno komt op

Zij was getrouwd met oppergod Jupiter.
In het oude Romeinse Rijk was 14 februari de verjaardag van Juno.
Zij beschermde de vrouwen en zij beschermde het huwelijk.
Zij zorgde ervoor dat alle vrouwen kinderen konden krijgen....
Zo is het gekomen.
En ik lieg niet!

Verteller 2: Haha! Jongens en meisjes.
Het is een leugen. Er is maar één die de waarheid spreekt en dat ben ik!
Er was eens een priester.
Hij woonde in Rome.
Zijn naam was Valentinus.

Catwalkmuziekje

Valentinus komt op

Hij stond bekend om zijn goede daden.
Hij genas zieken.
Maar hij deed nog meer.
Romeinse soldaten mochten in die tijd niet trouwen.
Maar uit naam van de liefde trouwde Valentinus hen toch!
Stiekem.
De keizer van Rome is erachter gekomen en...
heeft Valentinus gedood.
Inderdaad op 14 februari.
Later is Valentinus heilig verklaard.
Niet door de keizer maar door de paus.
En zo is het allemaal gekomen.
Dit verhaal is waar!

Verteller 3:
Mijn hemel wat een geleuter!
Mijn verhaal is het ware verhaal!
Het is heel simpel.
14 februari staat erom bekend. De vogeltjes gaan op jacht!

Catwalkmuziekje

Vogel komt op

Elke vogel wil een ander vogeltje.
Elke vogel wil vrijen.
Elke vogel wil een ei!!!!
En zo werd 14 februari
Liefdesdag.

Leraar: Wie spreekt de waarheid, denken jullie? Hand opsteken bij 1, 2 en 3.

Wat is waar?
Het is allemaal waar!
We weten het niet zeker...
Deze verhalen doen de ronde.

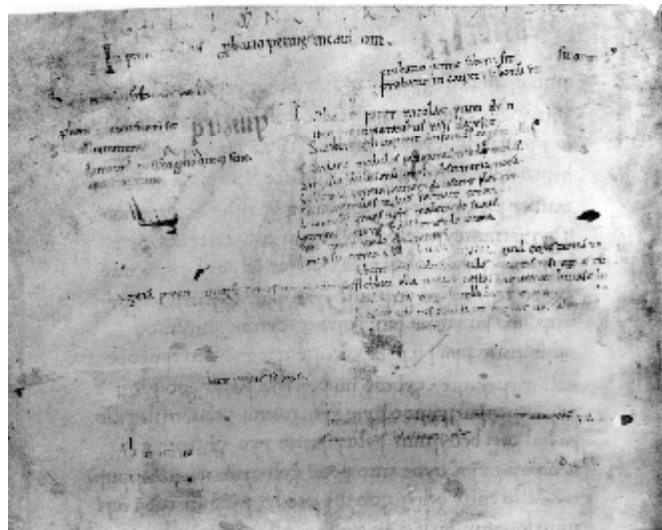
Bovenbouw/ Middenbouw

De allereerste liefdestekst

De allereerste tekst die gevonden is in de Nederlandse taal gaat over liefde. Het eerste Nederlandse liefdesliedje, zou je kunnen zeggen.

Een monnik heeft omstreeks 1100 deze woorden opgeschreven. Misschien was hij helemaal verliefd...

*Hebban olla vogala nestas hagunnan
hinase hic anda thu?
Wat unbidan we nu?*

Laat iedereen rustig naar deze tekst kijken en bespreek klassikaal wat het zou kunnen betekenen. Fantaseer er maar lekker op los... Maak met zijn allen een vrije vertaling.

Een vertaling: Hebben alle vogels nesten aangevangen behalve ik en jij. Wat beginnen we nu? Met andere woorden: Alle vogels hebben nesten gemaakt. Zoen me!!!

Filosoferen

Schrijf op het bord: liefde en aandacht. Maak een woordspin of laat de kinderen op papier een mindmap maken. Welke gedachten, voorbeelden, associaties hebben zij bij het woord *liefde*? Welke bij het woord *aandacht*? Zijn er overeenkomsten/verschillen?

Dubbele opdracht

- schrijf allemaal een liefdesliedje. Begin met: 'ik hou van ...'
- schrijf allemaal een aandachtsliedje. Bijvoorbeeld over een vriend. Begin met: 'Ik vind je...'

Zingen

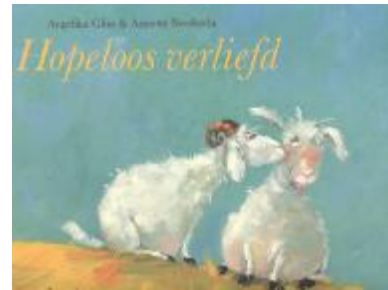
- Zing het lied '*Hebban olla vogala nestas*', zie liedtekst onderaan bij de viering.
- Zing liefdes liedjes die de kinderen zelf meebrengen. Bijvoorbeeld van Kinderen voor Kinderen: 'vakantieliefde', 'Zomaar wham in vuur en vlam', 'ik ben verliefd', 'liefdesverdriet', 'smoorverliefd'

Onderbouw

Prentenboek suggesties

Gesprek vooraf: vraag of de kinderen weten wat verliefdheid betekent. En wat betekent 'houden van'? Hoe voelt dat? Waar zit dat gevoel? Kun je het zien, verliefd zijn of houden van?

- Kikker is verliefd, Max Velthuis
- Het grote boek over de liefde/ Mag ik van jou een kusje?/ Omdat ik je zo lief vindt, Marianne Busser & Ron Schroder
- Hopeloos verliefd, Angelika Glitz & Annette Swoboda
- Beer is op vlinder, Annemarie van Haeringen
- Raad eens hoeveel ik van je hou, Sam Mc Bratney & Anita Jeram
- Lieve Woordjes, Carl Norac

Digitale prentenboeken

Lieve Woordjes

<http://www.youtube.com/watch?v=wAmoeEfEBZQ>

Beer is op vlinder (tip: lesbrieff van theater het blauwe huis)

<http://www.youtube.com/watch?v=zAb976NoNPQ>

Omdat ik je zo lief vind

<http://www.youtube.com/watch?v=NGI-l8vbRBA&feature=related>

Kikker is verliefd

<http://www.youtube.com/watch?v=J3EEJsjJPUU&feature=related>

Raad eens hoeveel ik van je hou

http://www.youtube.com/watch?v=hk9eYi34o_s&feature=related

Tip: het Lieve Woorden Doosje – prentenboek van earth games

<http://www.earthgames.nl/vmchk/het-lieve-woorden-doesje-prentenboek.html>

Alle bouwen

Dialogoog

Sommige mensen zeggen: 'God is liefde'

Wat bedoelen ze daarmee denk je?

Kun je voorbeelden noemen?

Wat betekent dit voor jou?

Kun je liefde horen (in woorden, muziek, vogels die fluiten), zien (in gedrag), ruiken (een met liefde gebakken taart, de geuren van het bos), voelen (in je lichaam, in het aanraken), proeven (liefde gaat door de mond)?

Creatief

Teken/Schrijf een (liefdes)brief aan God (of aan iemand die heel belangrijk voor jou is).

Wat voor liefs zou je aan Hem/Haar willen vertellen? Wat zou je voor liefs aan Hem/Haar willen geven? Schrijf dit op of maak er een tekening van.

Liefde is...

De onderbouw kan kleurplaten over 'liefde is...' inkleuren (google: liefde is... kleurplaten).

De midden en bovenbouw kunnen zelf een 'liefde is...' plaatje bedenken en maken.

Hartenwens

Teken of schrijf een hartenwens voor iemand uit de klas/school of voor iemand die dit nodig heeft of wel iets aardigs kan gebruiken. Knip het uit en plak het op een –rood- gekleurd hart.

Om te fluisteren

Ook al heb je soms een hekel aan iemand, iedereen heeft iets moois. Soms moet je aardig zijn oefenen... (Verzin zelf nog andere lieve woorden om in te fluisteren):

Fluister in het oor van degene die *links* van je zit... iets aardigs over haar/hem

1. over zijn/haar kleding

Fluister in het oor van degene die *rechts* van je zit... iets aardigs over haar/hem

2. over zijn/haar kleding

Fluister...

3. over zijn/haar ogen
4. over zijn/haar talenten (ik vind dat jij heel goed kan ...)
5. over zijn/haar kwaliteiten (ik vind dat jij heel goed kan delen, samenspelen, troosten luisteren, ...)

Doen

Laat de leerlingen zelf 'liefdes' cadeautjes bedenken en van thuis meenemen (een mooie gevonden schelp of steen, zelf gebakken koekjes, ...). Laat ze bedenken aan wie ze het zouden willen geven. Het kan ook tijdens een viering worden uitgedeeld.

Liefde en aandacht vieren Bouwstenen voor een Valentijn viering

Viertafel

Hierop zijn verschillende voorwerpen die bij Valentijn horen en opbrengsten uit de lessen te zien. Ook de ruimte kan hiermee worden versierd.

Opvoeren

De catwalk

Samen zingen

Hebban olla vogala nestas

Liefdesliedjes van de kinderen (bijvoorbeeld Kinderen voor Kinderen)

Voorlezen/voordragen

De kinderen die willen kunnen het volgende voordragen:

- hun (liefdes)brief/tekening aan God/belangrijk persoon
- hun zelfgeschreven liefdesliedje/ aandachtliedje (bovenbouw) laten zien/horen.
- De uitspraken: 'Liefde is...'
- De hartenwensen

Opbouwsuggestie

Start (leerkracht): begin met het aansteken van een kaars, de aanleiding van dit samenzijn (Valentijn, thema: liefde en aandacht) en het uitspreken van een hartenwens.

Middenstuk: leerlingen kunnen laten zien op welke wijze ze met Valentijn zijn bezig geweest (zie de verschillende bouwstenen).

Slot: kies een lied dat iedereen kan meezingen en eindig met het links en rechts influisteren van lieve woorden (allen).

Hebban olla vogala nestas

tekst en muziek: Azri van den Berg

Heb-ban ol-la vo-ga-la nes-tas ha-gun-nan hi-na-se hic an-da thu.
Wat un-bi-dan we, wat un-bi-dan we. wat un-bi-dan we nu?
Zijn al-le vo-gels nes-ten he-gon-nen be-hal-ve ik en jij?
Wat wach-ten wij nu, wat wach-ten wij nu, wat wach-ten wij nu, ik en jij?
De zon en de maan, zij zijn zo al-leen. Ha-gun-nan hi-na-se hic an-da thu.
Je weet dat ik lach en te-ge-lijk ween. Ha-gun-nan hi-na-se hic an-da thu.
Ik wil je, ik mis je, ik kom ooit naar jou. Wat un-bi-dan we, wat un-bi-dan we nu?
Maar hou jij van mij, jij bloed-mooi-e vrouw? Wat un-bi-dan we, wat un-bi-dan we nu?

D. C. al Fine

Handige links

<http://www.kleutergroep.nl/Valentijn/index%20valentijnsdag.htm>

<http://www.kleurplaten.info/kleurplaten/valentijnsdag>

<http://www.pinkelotje.nl/valentijn.html>

<http://kies-pad-valentijn.yurls.net/nl/page>

<http://static.nos.nl/jeugdjournaal/uitleg/archiefuitleg/Valentijnsdag/Valentijnsdag.html>

<http://www.leerkracht.nl/show?id=58687>